

derunder —, og for Befolkningen som Helhed som en uhyre Svøbe: Af de sociale Ulykker, et Menneske kan komme ud for, er vel egentlig den Situation, at man vil arbejde, tjene Føden til sig selv og sin Familie, men er afskaaret derfra, en af de værste, borgerligt set, og i Erkendelse heraf saa man med megen Velvillie paa Oprettelsen af Arbejdsløsheds-kasserne og fandt det naturligt, at det offentlige ydede et Bidrag til dem.

Nu kan Arbejderne jo komme ud i Arbejdsløshed af forskellige Aarsager. De kan komme ud i Arbejdsløshed, fordi der intet Arbejde er, fordi en økonomisk Sygdom indenfor Erhvervene gør, at der intet Arbejde bliver udført, og der er jo slet ingen Tvivl om, at saaledes som Forholdene er indrettet her i Landet, har Samfundet i en saadan Situation sin Forsørgerpligt overfor Arbejderne. Derfor hilste man ogsaa med Glæde Oprettelsen af Arbejdsløsheds-kasserne, idet man fandt det naturligt, at Samfundet ydede Arbejderne et Bidrag som Hjælp til Selvhjælp. Som Forholdene har udviklet sig i dette Land, med den overordentlig stærke Fagforeningsbevægelse, vi har, kan der imidlertid ogsaa tænkes andre Aarsager til Arbejdsløshed end netop den, at der intet Arbejde er for Haanden; thi man kan jo stille saadanne Vilkaar fra Arbejdernes Side — og Eksempler, der ikke er fjerntliggende, viser, hvilken Styrke Fagforeningerne i saa Henseende har —, at man i Virkeligheden dermed lægger Hindringer i Vejen for, at der kan blive Arbejde til Udførelse. I en saadan Situation har Samfundet maaske ikke nogen egentlig Pligt. Jeg vil indrømme, at som Forholdene er, kan det være vanskeligt her at skelne mellem den ene og den anden Aarsag, men derfor maa det ogsaa siges at være naturligt og rimeligt, at Arbejderne selv yder et meget væsentligt Bidrag til den Understøttelse, som Arbejdsløsheden gør det ønskeligt for dem at kunne hæve.

Der har været en Periode herhjemme, hvor Forholdene rent erhvervsmæssigt set bar fremad, bar opad, og der var en Periode, i hvilken det vistnok kneb for Arbejderne. Jeg for mit Vedkommende er ingenlunde blind for, at Arbejdernes Førere gennem disse Aar gjorde et godt Arbejde for at løfte Arbejderne op paa det økonomiske og dermed det sociale Niveau, som Udviklingen aabnede Mulighed for, og de var paa en Maade, ja, i det hele taget, tør jeg sige, gode Førere for deres Folk paa det Tidspunkt. Men det forekommer mig, at Evnerne i den nuværende Situation i nogen Grad svigter Arbejderførerne; man fastholder stædigt det Niveau, man en Gang har naaet i Hen-

seende til Arbejdstid og Arbejds løn, selv om der foreligger en helt anden Situation, som ikke gør det muligt at nøjes med den Arbejdstid eller skaffe den Arbejds løn, som de gode Tider kunde give Anledning til, og det er vel nok, naar det kommer til Stykket, i nogen Grad dette Forhold, der har bidraget til at gøre vor Arbejds løshedslovgivning upopulær navnlig paa Grund af de mange Penge, den har krævet fra det offentlige Side. Hvorom alting er, saa ønsker jeg ved denne Lejlighed at gøre opmærksom paa, at selve Indførelsen af Arbejds løsheds-kasser, der nyder offentlig Støtte, maa siges at være en Foranstaltning, som baade for den enkelte og rent samfundsmæssigt set er af den allerstørste Betydning.

Til at begynde med laa Arbejdsanvisningen, som var knyttet til Arbejds løsheds-kasserne, hos disse alene. Den 29. April 1913 fik vi imidlertid gennemført en Lov om Arbejdsanvisning, der kom til at virke i 1914. En saadan Lovgivning havde man haft i forskellige andre Lande. Kommunerne kunde efter den oprette anerkendte Arbejdsanvisningskontorer, og de fik Ret til et Statstilskud. Nu er Forholdet imidlertid det, at Arbejds løsheds-kasserne, som den højtærede Minister ogsaa bemærkede i sin Udredning, i alt væsentligt har denne Arbejdsanvisning og har haft den gennem Aarene. Derfor kom man ogsaa ind paa at simplificere Forholdet. Efter 1913 havde man i en Aarrække to Hovedinstitutioner til Varetagelse af Administrationen, nemlig Arbejds løshedsinspektoratet, som tog sig af Arbejds løsheds-kassernes Forhold, og Arbejdsanvisningsdirektoratet, som havde med Arbejdsanvisningen at gøre. Ved Loven af 1921 ophævede man begge disse, og Arbejdet paa dette Omraade samledes i Arbejdsdirektoratet. Endelig ændredes ved Revisionen af 4. Marts 1924 Betegnelsen Arbejdsdirektoratet til Direktoratet for Arbejdsanvisning og Arbejds løshedsforsikring.

De unormale Tider under Verdenskrigen virkede ogsaa ind paa Lovgivningen om Arbejds løshedsforsikring, efter min Opfattelse til den allerstørste Skade for en sund og forstandig Udvikling af Arbejds løshedsforsikringen og Statens og Kommunerne økonomiske Forhold til disse Forsikringskasser. Den Sammenblanding af Forsikring og Forsørgelse, som man herved kom ind paa, virkede i allerhøjeste Grad til at skabe Usikkerhed overfor hele denne Lovgivning, bidrog til, at man fik forhøjet de Beløb, der fra det offentlige gik til Arbejds løshedsforsikringen, med mægtige Beløb, og i Forbindelse dermed løftede